

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annettua lakia. Esityksellä toimijakohtaista kalastuskiintiöjärjestelmää tarkennettaisiin siten, että siirrettäviä käyttöoikeuksia voisi käyttää luottolaitosten myöntämien lainojen vakuuksina. Luottolaitokset voisivat toimia siirrettävien käyttöoikeuksien pantin haltijoina, jota koskevat järjestelyt lisättäisiin lakiin.

Silakan rysäkalastuksen käyttöoikeudet päättyvät vuonna 2026. Tähän liittyviä säännöksiä on tarpeen tarkentaa niin, että silakan rysäkalastuksen erilliset kalastuskiintiöt voisivat olla enintään EU:n neuvoston asetuksella Suomelle vahvistettujen kalastuskiintiöiden kokoisia vähennettynä Ahvenanmaalle osoitettavilla kiintiömäärillä ja silakan muilla erillisillä kiintiömäärillä ja että niitä vapautettaisiin troolikalastukseen syyskuun 1 päivän jälkeen vuodesta 2027 alkaen.

Lisäksi tarkennettaisiin säännöksiä liittyen toimijakohtaisen kalastuskiintiön käyttämättömyydestä aiheutuvasta siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden menetyksestä siten, että Suomen kalastuskiintiöistä jaettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden yhteenlaskettu alle 65 prosentin käyttöaste tarkasteltavina vuosina estäisi käyttöoikeuksien menettämisen valtiolle. Näin otettaisiin huomioon eräiden Suomen kalastuskiintiöiden alhaiset käyttöasteet ja niihin liittyvä perusteeton käyttöoikeuden menettäminen. Samoin tarkennettaisiin, että kalastuskielto olisi myös peruste sille, ettei käyttöoikeutta menettäisi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan . .2026.

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Vuonna 2017 käyttöön otetun kaupallisen kalastuksen kiintiöjärjestelmän keskeinen elementti on siirrettävien käyttöoikeuksien siirtomahdollisuus kaupallisten kalastajien kesken. Tämä mahdollistaa kalastuksen kehittämisen ja kalastuksen paremman suunnittelemisen sekä kalastuksesta luopumisen käyttöoikeuksien luovuttamisesta saatavaa korvausta vastaan.

Siirrettäviin käyttöoikeuksiin liittyy mahdollisuus niiden käyttämiseen luottolaitosten myöntämien lainojen vakuuksina. Tätä koskeva toimenpide on sisällytetty valtioneuvoston periaatepäätöksenä 8.7.2021 hyväksyttyyn kotimaisen kalan edistämishjelmaan. Edistämishjelman toimenpiteessä todetaan, että parannetaan edellytyksiä kalastuslaivaston ja -alusten uudistamiselle ja että selvitetään siirrettävien käyttöoikeuksien käyttömahdollisuutta lainojen vakuuksina. Tätä koskeva selvitystyö on Luonnonvarakeskuksen toimesta valmistunut ja siten edellytykset asiasta säätämiseen ovat olemassa.

Luonnonvarakeskus toteaa selvitystyössään, että tuottoarvomenetelmässä tulevaisuuden tuotteita ja kustannuksia diskontataan tietyllä korolla nykyhetkeen (kassavirtojen diskonttausmenetelmä). Menetelmä on yleisesti käytetty moniin tarkoituksiin sopiva arvottamismenetelmä. Luonnonvarakeskus määrittää kalatalouden EU-tiedonkeruuohjelmassa Suomen siirrettävien käyttöoikeuksien arvon kassavirtojen diskonttausmenetelmällä.

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

2 Nykytila ja sen arviointi

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetulla lailla (1048/2016), jäljempänä *täytäntöönpanolaki*, otettiin Suomessa vuoden 2017 alussa käyttöön uusi toimijakohtainen kalastuskiintiöjärjestelmä. Suomen kalastuskiintiöiden jakaminen kaupallisille kalastajille määräaikaisten siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksina muodostavat kiintiöjärjestelmän keskeisen sisällön.

Täytäntöönpanolakia on tarpeen täydentää ja tarkentaa kalastuskiintiöjärjestelmän optimaalisen toimivuuden varmistamiseksi. Täydennys koskisi siirrettävien käyttöoikeuksien käyttöä lainan vakuutena sekä tarkentamalla silakan rysäkalastuksen erillisten kalastuskiintiöiden enimmäismääriä ja siirrettävien käyttöoikeuksien menettämistä koskevia säännöksiä.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Täytäntöönpanolain keskeisenä tavoitteena on kaupallisen kalastuksen kannattavuuden ja toimintaedellytysten parantaminen. Siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevan järjestelmän avulla pyritään parantamaan kaupallisen kalastuksen yritysten ja ammatinharjoittajien kykyä suunnitella ja toteuttaa oma kalastustoimintansa mahdollisimman kustannustehokkaasti ja kalan markkinoiden kannalta optimaalisesti, minkä seurauksena myös alan kannattavuus ja kyky kehittää toimintaansa paranisi. Samalla päävastuu kalastuskiintiöiden käytön säätelystä siirtyi valtiolta kalastusalan yrityksille ja ammatinharjoittajille.

Tämän esityksen tavoitteena on vahvistaa täytäntöönpanolain alkuperäisten tavoitteiden saavuttamisen edellytyksiä. Tämä tehtäisiin lisäämällä lakiin säännökset siirrettävien käyttöoikeuk-

sien käyttämisestä luottolaitosten myöntämien lainojen vakuuksina. Tämä edesauttaisi kalastuselinkeinoon tehtävien investointien toteuttamista, kun yrityksillä olisi uusi ja itse hallitsemansa lainan vakuusmuoto käytettävissään. Lisäksi kohtuullistettaisiin vaatimukset toimijakohtaisten kiintiöiden käyttämiselle siten, ettei Suomen kalastuskiintiöiden yleisessä alhaisen käytön tai kalastuskiellon tilanteessa muodostuisi perustetta siirrettävien tai ei-siirrettävien käyttöoikeuksien menettämiselle. Samoin tarkennettaisiin silakan rysäkalastuksen erillisten kalastuskiintiöiden enimmäismääriä.

4 Esityksen vaikutukset

Kalastuskiintiöjärjestelmän tavoitteena on kaupallisen kalastuksen kannattavuuden ja toimintaedellytysten parantaminen. Kiintiöjärjestelmään ehdotetut muutokset edistäisivät osaltaan edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamista.

Siirrettävien käyttöoikeuksien käyttäminen lainan vakuutena parantaisi kalastuselinkeinoon edellytyksiä yksityisrahoitteisten investointien tekemiseen. Investointitarve kalastusalueiden uusimiseen ja nykyaikaistamiseen on suuri, ja julkiset kalastusalueita koskevat rahoitusmahdollisuudet ovat EU:n lainsäädännöllä tiukasti rajoitetut. Siirrettävät käyttöoikeudet edustavat yksityistä omaisuutta, jonka vakuusarvoa luottolaitokset voivat arvioida. Siirrettävien käyttöoikeuksien päätyminen luottolaitoksille luottojen maksuvaikeuksissa rajoitettaisiin siten, että luottolaitosten olisi myytävä ne muille kaupallisilla kalastajilla kuudessa kuukaudessa. Muussa tapauksessa nämä siirtyisivät takaisin valtiolle ja edelleen jaettaviksi kaupallisille kalastajille.

Ehdotetut muutokset täytäntöönpanolakiin vähentäisivät maa- ja metsätalousministeriön hallinnollista taakkaa, kun siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien menettämisestä ja uudelleen jakamisesta ei Suomen kalastuskiintiöiden alhaisen käytön tai kalastuskiellon tilanteessa tarvitsisi tehdä hallinnollisia päätöksiä. Vuosina 2022 – 2024 Suomen lohikiintiöiden käyttö ei näinä vuosina yhtä poikkeusta lukuun ottamatta ole ylittänyt 65 prosenttia, kun silakka- ja kilohailikiintiöiden osalta tilanne on päinvastainen. Ehdotuksen vaikutuksesta erityisesti Suomenlahden lohenkalastajat menettäisivät aiempaa harvemmin käyttöoikeutta.

Siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuden haltijoiden kannalta muutokset poistaisivat riskin käyttöoikeuden menettämiselle tilanteessa, jossa toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä ei ole yleisesti voitu hyödyntää heikkojen saaliiden tai kalastuskiellon seurauksena.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Siirrettäviä käyttöoikeuksien käyttöä vakuuksina voidaan ehdottaa tai jättää ottamatta käyttöön. Nykyinen järjestely, joka rajoittuu siirrettävien käyttöoikeuksien käyttöön kalastuksen säätelyvälineenä ei anna lisäarvoa, joka niihin liittyy omaisuserinä. Siksi siirrettävien käyttöoikeuksien käytön mahdollistaminen lainan vakuutena on kalastuselinkeino ja siihen liittyviä investointeja hyödyttävä ratkaisu, johon ei liity kielteisiä seurauksia tai vaikutuksia. Näin ollen toteuttamisvaihtoehdoksi on valittu täytäntöönpanolain täydentäminen mahdollisuudella käyttää siirrettäviä käyttöoikeuksia vakuuksina.

Muilta osin muutokset ovat teknisiä eikä niille ole olennaisia toteuttamisvaihtoehtoja.

6 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Monessa Euroopan maassa on käytössä kalastuskiintiöjärjestelmä, joka perustuu määräaikaisiin ja siirrettäviin käyttöoikeuksiin. Luonnonvarakeskuksen selvitystyössä on tarkasteltu siirrettävien käyttöoikeuksien käyttöä lainan vakuutena Ruotsissa ja Tanskassa. Ruotsissa ja Tanskassa

siirrettäviä käyttöoikeuksia voidaan käyttää pankkilainojen vakuuksina. Ruotsissa ja Tanskassa siirrettävien kiintiöiden arvon määrittää vuosittain auktorisoitunut meklari. Ruotsissa käyttöoikeuden arvo on noin kahdeksan kertaa saaliin arvo, kun Tanskassa se on noin kymmenen kertaa saaliin arvo. Tanskassa toteutuneista kaupoista pidetään rekisteriä, mutta Ruotsissa meklari selvittää toteutuneet kaupat kalastajilta.

7 Lausuntopalaute

8 Ahvenanmaan asema

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 16 kohdan mukaan Ahvenanmaalla on lain-säädäntövalta kalastusta, kalastusalueiden rekisteröintiä ja kalastuselinkeinon ohjaamista kuuluvissa asioissa. Täytäntöönpanolakiin ehdotettuja muutoksia ei siten sovellettaisi Ahvenanmaalla.

9 Säännöskohtaiset perustelut

16 a §. *Siirrettävien käyttöoikeuksien käyttäminen lainan vakuutena.* Lakiin ehdotetaan otettavan uusi 16 a §, jolla säädettäisiin siirrettävien käyttöoikeuksien käyttämisestä lainan vakuutena. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että siirrettävät käyttöoikeudet voitaisiin niiden haltijana toimivan kaupallisen kalastajan toimesta pantata luottolaitokselle, joka merkittäisiin niiden panttauksen haltijaksi 30 §:ssä olevaan kalastuskiintiörekisteriin. Tällä tavalla pantatut siirrettävät käyttöoikeudet olisivat kalastusviranomaisten tiedossa. Pantattuna olevien siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella jaettavat toimijakohtaiset kalastuskiintiöt jaettaisiin normaalisti 20 §:n perusteella panttauksen antaneelle kaupalliselle kalastajalle. Tällä tavalla panttaus ei estäisi kalastusta, vaan toimisi ainoastaan lainan vakuutena. Luottolaitoksen tulisi vapauttaa siirrettävien käyttöoikeuksien panttaus osittain tai kokonaan kun panttauksen liittyvä luotto on maksettu osittain tai kokonaan lainaehtojen mukaisesti. Näin panttaus poistuisi luoton poismaksun perusteella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin luottoehtojen rikkomistapauksissa sovellettavista menettelyistä. Jos panttauksen liittyviä luottoja ei maksettaisi lainaehtojen mukaisesti, voitaisiin luottolaitos kalastuskiintiörekisteriin merkitä panttauksessa olevien siirrettävien käyttöoikeuksien haltijaksi. Koska siirrettävien käyttöoikeuksien haltijalle kuuluu oikeus saada toimijakohtaiset kalastuskiintiöt, tämä merkitsisi, että luottolaitoksen tulisi määrääjässä luovuttaa hallussaan olevat siirrettävät käyttöoikeudet ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt toiselle kaupalliselle kalastajalle. Siirrolle olisi määriteltävä kohtuullinen aika, jonka kuluessa luottolaitos voisi markkinaehtoisesti luovuttaa siirrettävät käyttöoikeudet ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt. Kohtuulliseksi ajanjaksoksi ehdotetaan kuuden kuukauden jaksoa siitä, kun ne kalastuskiintiörekisterissä on merkitty luottolaitoksen haltuun. Tämän määräajan rikkominen tarkoittaisi, että kyseiset siirrettävät käyttöoikeudet ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt palautuisivat elinkeinovoimakeskuksen päätöksellä valtiolle. Tällä tavalla ne voitaisiin uudelleen maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä jakaa kyseisen Suomen kalastuskiintiön siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden kesken, lukuun ottamatta niitä menettäneelle kaupalliselle kalastajalle. Niiden jakamisessa haltijoille ei sovellettaisi 28 §:ää, koska käyttöoikeuden palautuminen valtiolle ei perustuisi toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttämättömyyteen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että siirrettävän käyttöoikeuden haltija voisi antaa elinkeinovoimakeskukselle suostumuksensa sille, että nimetylle luottolaitokselle voitaisiin antaa kyseisen

haltijan määrittämät 30 §:n mukaiseen kalastuskiintiörekisteriin merkityt tunnistetiedot sekä tiedot kyseisistä siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden määristä. Luottolaitos voisi tämän perusteella varmistaa elinvoimakeskukselta ennen luottopäätöksen tekoa, että pantattavat siirrettävät käyttöoikeudet ovat luoton myöntöhetkellä lainan hakijan hallussa. Elinvoimakeskus ei panttauksen aikana hyväksyisi 16 §:n 6 momentin mukaisesti kyseisten siirrettävien käyttöoikeuksien siirtoa.

18 §. Erilliset kalastuskiintiöt. Silakan rysäkalastuksen siirrettävät ja ei-siirrettävät käyttöoikeudet päättyvät vuoden 2026 lopussa. Vuodesta 2027 silakan rysäkalastuksen erilliset kalastuskiintiöt ovat 89,680 promillea taikka vähintään 4 000 tonnia tai enintään 7 700 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Pohjanlahden silakan kiintiömäärästä sekä 132,065 promillea taikka vähintään 2 800 tonnia tai enintään 3 400 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kiintiömäärästä. Kyseisiin kiintiömääriin liittyen on 2 momentissa tarpeen tarkentaa, että silakan rysäkalastuksen erillinen kalastuskiintiö voi kuitenkin olla enintään neuvoston asetuksella Suomelle vahvistetun silakkakiintiön kokonaismäärän suuruinen, jos kokonaismäärä alittaa edellä mainitut tonnimäärät, vähennettynä Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävällä kiintiömäärällä ja muuhun silakan kalastukseen vahvistetun erillisen kalastuskiintiön määrällä. Tämän unionin lainsäädännöstä tulevan enimmäismäärän tarkentaminen pykälään on tullut ajankohtaiseksi sen vuoksi, että silakkakannat ovat viime vuosina heikentyneet ja komissio on eräinä vuosina ehdottanut hyvin pieniä kalastuskiintiöitä. Siksi ei ole poissuljettua, että Suomelle neuvoston asetuksella vahvistettava silakan kalastuskiintiö pienenisä alle momentissa määriteltyä vähimmäismäärää.

Pykälän viidennessä momentissa säädetään, että silakan rysäkalastuksen erillisistä kalastuskiintiöistä jaetaan vuosittain syyskuun 1 päivän jälkeen jäljellä olevat käyttämättömät kiintiönosat 20 §:n 3 momentin mukaisesti silakan troolikalastukseen. Säännös on tarpeen täydentää maininnalla siitä, että kyse on vuodesta 2027 alkaen toimeenpantavasta kiintiömäärien uudelleen jaosta troolikalastukselle, josta lähtien 2 momentissa mainittuja silakan rysäkalastuksen erillisiä kalastuskiintiöitä sovelletaan.

27 §. Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä. Pykälän 2 ja 3 momenttien mukaan siirrettävästä käyttöoikeudesta palautuu kaikki tai puolet valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä lainkaan tai vähintään puolta siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään tai siirrä siitä muille kaupallisille kalastajille 22 §:n mukaisesti osaa tai vähintään puolta kalastuskiintiöstään. Pykälän 4 momentin mukaan ei-siirrettävä käyttöoikeus palautuu kokonaisuudessaan valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään 50 prosenttia jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään.

Kyseisiä säännöksiä 2 – 4 momenteissa on tarpeen täydentää niin, että siirrettävää tai ei-siirrettävää käyttöoikeutta ei kuitenkaan palaudu valtiolle, jos kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä toimijakohtaisina kalastuskiintiöinä jaettujen kiintiöiden yhteismäärästä on yhtenä tarkasteltavista vuosista käytetty alle 65 prosenttia. Tämä tilanne on tullut ajankohtaiseksi erityisesti lohi-kiintiöiden osalta, joissa monena vuonna Suomen kiintiöiden käyttöaste on jäänyt alhaiseksi. Lisäksi täydennettäisiin säännöksiä niin, että kun kalastus on kokonaan tai tärkeältä osin ollut kiellettyä merialueilla, joissa haltija kalastaa, kyseistä vuotta ei myöskään oteta huomioon 2, 3 ja 4 momentin mukaisessa tarkastelussa.

31 §. Kalastuskiintiörekisterin sisältö. Pykälän luetteloa kalastuskiintiörekisteriin merkittävistä tiedoista täydennettäisiin uudella 6 kohdalla, jonka mukaan rekisteriin merkittäisiin siirrettävän käyttöoikeuden haltijana tai pantin haltijana toimivan luottolaitoksen nimi ja yhteystiedot sekä

yritys- ja yhteisötunnus sekä niiden siirrettävien käyttöoikeuksien promilleosuudet, joiden haltijana tai pantinhaltijana kyseinen luottolaitos on. Tämä liittyy ehdotetun 16 a §:n säännöksiin kyseisistä luottolaitoksista. Samalla pykälän nykyinen kohta 6 muistutuksien tiedoista muuttuisi kohdaksi 7.

10 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan . .2026.

Ehdotetun 27 §:n 3 ja 4 momenttia sovellettaisiin takautuvasti vuodesta 2022 alkaen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä tarkasteltaessa.

11 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1048/2016) 18 §, 27 §:n 3 ja 4 momentti sekä 31 §, sellaisina kuin niistä ovat 18 § ja 27 §:n 4 momentti laissa 3/2023 ja 27 §:n 3 momentti laissa 353/2021, sekä *lisätään* lakiin uusi 16 a § seuraavasti:

16 a §

Siirrettävien käyttöoikeuksien käyttäminen lainan vakuutena

Kaupallinen kalastaja voi pantata siirrettävät käyttöoikeutensa tai osan niistä luottolaitokselle lainan vakuudeksi. Siirrettävän käyttöoikeuden panttaava luottolaitos merkitään 30 §:n mukaiseen kalastuskiintiörekisteriin kyseisten siirrettävien käyttöoikeuksien pantin haltijaksi. Luottolaitoksen tulee vapauttaa siirrettävien käyttöoikeuksien panttaus osittain tai kokonaan, kun panttauksen liittyvä luotto on maksettu osittain tai kokonaan lainaehtojen mukaisesti.

Luottolaitos merkitään 30 §:n mukaiseen kalastuskiintiörekisteriin panttauksessaan olevien siirrettävien käyttöoikeuksien haltijaksi, jos niihin liittyviä luottoja ei makseta lainaehtojen mukaisesti. Siirrettävien käyttöoikeuksien haltijaksi merkityn luottolaitoksen tulee kuuden kuukauden määräajassa siirtää luottolaitoksen haltuun tulleet siirrettävät käyttöoikeudet 16 §:n mukaisesti ja niiden perusteella jaetut toimijakohtaiset kalastuskiintiöt 20 §:n mukaisesti. Jos luottolaitos ei siirrä hallussaan olevia siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä kuuden kuukauden määräajassa, kyseiset siirrettävät käyttöoikeudet ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt palautuvat elinvoimakeskuksen päätöksellä valtiolle. Maa- ja metsätalousministeriö jakaa valtiolle palautuneet siirrettävät käyttöoikeudet kyseisen Suomen kalastuskiintiön siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden kesken siirrettävien käyttöoikeuksien mukaisessa suhteessa 14 §:ssä säädetyin rajoituksin, lukuun ottamatta niitä menettäneelle kaupalliselle kalastajalle,

Siirrettävän käyttöoikeuden haltija voi antaa elinvoimakeskukselle suostumuksensa sille, että nimetylle luottolaitokselle voidaan antaa kyseisen haltijan määrittämät 30 §:n mukaiseen kalastuskiintiörekisteriin merkityt tunnistetiedot sekä tiedot kyseisistä siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden määristä.

18 §

Erilliset kalastuskiintiöt

Valtioneuvoston asetuksella voidaan varata Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöistä määrältään vähäisiä erillisiä kalastuskiintiöitä eri kalastusmuotojen toimintaedellytysten ja sivusaaliita koskevien tarpeiden turvaamiseksi. Silakan rysäkalastukseen määritellään 2 momentin mukaiset erilliset kalastuskiintiöt vuodesta 2027.

Erilliset kalastuskiintiöt määritellään eri pyyntimuotojen aiempien vuosien saalistilastojen perusteella mahdollisimman pieniksi siten, että ne eivät tarpeettomasti rajoita muuta kuin siirrettävien tai ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja niiden perusteella jaettavien 20 §:ssä tarkoitettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden perusteella tapahtuvaa kalastusta. Silakan rysäkalastuksen erilliset kalastuskiintiöt ovat vuodesta 2027 alkaen 89,680 promillea taikka vähintään 4 000 tonnia tai enintään 7 700 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Pohjanlahden silakan kiintiömäärästä sekä 132,065 promillea taikka vähintään 2 800 tonnia tai enintään 3 400 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kiintiömäärästä. Silakan rysäkalastuksen erillinen kalastuskiintiö voi kuitenkin olla enintään neuvoston asetuksella Suomelle vahvistetun silakkakiintiön kokonaismäärän suuruinen, jos kokonaismäärä alittaa edellä tarkoitettujen tonnimäärien, vähennettynä Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävällä kiintiömäärällä ja muuhun silakan kalastukseen vahvistetun erillisen kalastuskiintiön määrällä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää:

1) mitä kalakantoja ja kalastusmuotoja 1 momentissa tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden koskevat;

2) erillisten kalastuskiintiöiden suuruudesta ja suuruuden laskentaperusteista;

3) erillisten kalastuskiintiöiden pyyntiä ja saaliin myyntiä koskevista rajoituksista ja saalis-
määrien rajoituksista kaupallista kalastajaa kohden.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja asetuksia annettaessa voidaan niiden mukaiset velvoitteet säätää erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kaupallisille kalastajille ja erilaisina toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoille ja muille kaupallisille kalastajille.

Silakan rysäkalastuksen erillisistä kalastuskiintiöistä jaetaan vuodesta 2027 alkaen vuosittain syyskuun 1 päivän jälkeen jäljellä olevat käyttämättömät kiintiöosat 20 §:n 3 momentin mukaisesti silakan troolikalastuksen siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille. Elinvoimakeskus jakaa kiintiömäärät siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille ilman 26 §:ssä säädettyä käyttömaksun suorittamisvelvoitetta.

27 §

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Siirrettävästä käyttöoikeudesta palautuu puolet valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään puolta siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään tai siirrä siitä muille kaupallisille kalastajille 22 §:n mukaisesti määrää, joka toimijakohtaisen kalastuskiintiön vähintään kymmenen prosentin käytön lisäksi muodostaa yhteensä vähintään puolet siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä. Haltijan siirrettävää käyttöoikeutta ei kuitenkaan tämän ja 2 momentin tilanteessa palautu valtiolle, jos kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä toimijakohtaisina kalastuskiintiöinä jaettujen kiintiöiden yhteismäärästä on yhtenä tarkasteltavista vuosista käytetty alle 65 prosenttia. Jos kalastus on ollut kokonaan tai tärkeältä osin kielletty merialueilla, joilla haltija kalastaa, kyseistä vuotta ei oteta huomioon tämän ja 2 momentin mukaisessa tarkastelussa.

Edellä 17 §:ssä tarkoitettu ei-siirrettävä käyttöoikeus palautuu kokonaisuudessaan valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään 50 prosenttia ei-siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään. Haltijan ei-siirrettävää käyttöoikeutta ei kuitenkaan palautu valtiolle, jos kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä toimijakohtaisina kalastuskiintiöinä jaettujen kiintiöiden yhteismäärästä on yhtenä tarkasteltavista vuosista käytetty alle 65 prosenttia. Jos kalastus on ollut kokonaan tai tärkeältä osin

kielletty merialueilla, joilla haltija normaalisti kalastaa, kyseistä vuotta ei oteta huomioon tämän momentin mukaisessa tarkastelussa.

31 §

Kalastuskiintiörekisterin sisältö

Kalastuskiintiörekisteriin voidaan tallentaa:

- 1) siirrettävän käyttöoikeuden, ei-siirrettävän käyttöoikeuden ja toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) siirrettävän käyttöoikeuden ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan hallussa olevat siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien promilleosuudet ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoiden hallussa olevien toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden suuruudet sekä niiden hyödyntämistä koskevat käyttöasteet ja saaliit;
- 3) siirrettävän käyttöoikeuden, ei-siirrettävän käyttöoikeuden ja toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan puolesta tietojen selaamiseen, toimijakohtaisen kalastuskiintiön hyödyntämiseen ja ilmoittamiseen sekä siirtojen toteuttamiseen valtuutetun yhteyshenkilön nimi, yhteystiedot ja sähköiseen tunnistamiseen tarvittavat tiedot;
- 4) siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden siirrot;
- 5) tiedot havaituista toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden ylityksistä tai kalastuksesta ilman kalastuskiintiötä;
- 6) siirrettävän käyttöoikeuden haltijana tai pantinhaltijana toimivan luottolaitoksen nimi ja yhteystiedot sekä yritys- ja yhteisötunnus sekä niiden siirrettävien käyttöoikeuksien promilleosuudet, joiden haltijana tai pantinhaltijana kyseinen luottolaitos on; sekä
- 7) muita hakemusten käsittelyssä tarvittavia välttämättömiä tietoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2026.

Tämän lain 27 §:n 3 ja 4 momentteja sovelletaan vuotta 2022 koskevista toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä alkaen.

Helsingissä . .2026